

## Kenmerkende eigenschappen vrijeschoolonderwijs Europa

Werkvertaling van de Characteristics of Steiner Waldorf Education, zoals ik deze in september 2015 heb gevonden op de website van de The European Council for Steiner Waldorf Education [www.ecswe.net/about/characteristics-of-steiner-waldorf-education](http://www.ecswe.net/about/characteristics-of-steiner-waldorf-education).

Tip: leg deze blauwdruk eens op de eigen school. Geef met een groene markeerstift aan waarin de eigen school aan deze blauwdruk voldoet, met oranje waar verbetermogelijkheden liggen en met rood waar de school niet aan deze criteria voldoet. Bespreek de resultaten met elkaar. Zijn er punten waar jullie als lerarencollege mee aan de slag willen?

1. Vrijescholen werken met een geïntegreerde balans van artistieke, praktische en intellectuele lesinhouden, met een nadruk op sociale vaardigheden en spirituele waarden.
2. Alle scholen hebben gemengde klassen en bieden veelomvattend en geïntegreerd onderwijs aan kinderen van 6/7 jaar tot idealiter 18/19 jaar.
3. Zij worden geleid door een coöperatie van leerkrachten in een platte organisatiestructuur. Alle scholen hebben een raad van toezicht en er is een actieve ouderbetrokkenheid op alle gebieden van het schoolleven.
4. Alle kinderen krijgen les vanuit het internationaal erkende vrijeschoolcurriculum, dat niet als voorschrift gehanteerd wordt, maar wat zichzelf in de afgelopen 80 jaar ruimschoots heeft bewezen.
5. Scholen zijn integrale leeromgevingen waarin ouders en leraren samenwerken aan het onderwijs van kinderen.
6. Formatieve toetsing (ter ondersteuning van het leerproces) hebben in de school voorkeur boven summatieve toetsing (gericht op een eindbeoordeling).
7. De school maakt in de lagere leerjaren tijd en ruimte voor de ontwikkeling basisvaardigheden die nodig zijn voor de latere ontwikkeling van reken-, taal- en sociaal emotionele vaardigheden.
8. Ochtendperiodes worden ingezet voor het specifieke Steiner curriculum.
9. Scholen werken vanuit het ideaal dat vrijeschoolonderwijs voor iedereen toegankelijk is, ongeacht ras, geloofsovertuiging of financiële omstandigheden.
10. Vanaf de leeftijd van 6 jaar worden twee moderne vreemde talen onderwezen.
11. Klassikaal onderwijs in esthetisch prettige en veilige leeromgevingen, waarbij de eigenschappen van de kindertijd herkend, gevoed en gerespecteerd worden.
12. Een klassendocent die leerlingen vanaf hun schoolrijpheid achtereenvolgens meerdere jaren begeleid.
13. Kinderen krijgen les in hun eigen stamlokaal, behalve voor gespecialiseerde vakken.
14. Scholen hebben doorlopende leerlijnen; kinderen met verschillende aanleg zijn gegroepeerd naar leeftijd, geen streaming op niveau.
15. Wetenschap en technologie worden op een leeftijdgebonden wijze gegeven.
16. Basisvaardigheden zoals taal en rekenen worden op een beeldende en creatieve manier gegeven.
17. (Internationale) uitwisseling tussen scholen is mogelijk vanwege de gemeenschappelijke normen en waarden en het gemeenschappelijke vrijeschoolcurriculum.
18. Kinderen raken thuis in hun eigen culturele omgeving en zijn zich bewust van het feit dat zij wereldburgers zijn.